

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Beseda za družbo sv. Mohorja.

Ko se je izvedelo, da število Mohorjanov za lansko leto ni zaostalo za prejšnjim, temveč se pomnožilo celo za 8554 udov, je ta vest razveselila gotovo vsakega rodoljuba. Tako velikega prirastka ni nihče pričakoval. Kdo bi pač ne bil sedaj ponosen na svoj narod, ki ima družbo, katera združuje v svojem krilu 65.952 Slovencev in Slovenk vseh stanov? Vidi se, da nas naš dobri Oče v nebesih ljubi, ker našo družbo tako obilno blagoslavlja. Vidi pa se iz tega tudi, da je duh, ki preveva krasne družbine knjige, pravi duh našega ljudstva samega, duh katoliško-slovenski, katerega vsestranska in krepka gojitev je edini porok boljše in srečnejše bodočnosti našega naroda.

Lani sem na tem mestu poročal o precejšnjem zaostanku za letom 1892, letos pa mi je poročati o velikem napredku. Poskočilo je število Mohorjanov v naši lepi škofiji za 3618 udov tako, da nas je Lavantincev sedaj že velikansko število 21.835. Napredovale so vse dekanije. Slov. Bistrica za 242 udov, Braslovče 117, Brežice 313, Celje 187, Dravsko polje 209, Gornji-grad 69, Jarenina 67, Konjice 152, Kozje 155, Sv. Lenart v Slov. gor. 20, Ljutomer 408, Maribor I. breg 128, Maribor d. breg 38, Marenberg 44, Nova cerkev 161, Ptuj 277, Rogatec 38, Šaleška dolina 123, Šmarje 166, Smartin 180, Velika Nedelja 94, Vuzenica 75, in Zavrč 155. Na 100 ljudij pride v dekaniji braslovški letos že blizu 7 udov; ta je torej tudi letos prva med vsemi, za njo pa pride ljutomerska s 6 udi. Župnije so skoro vse napredovale, nekatere bolj, nekatere manj; so pa tudi župnije, v katerih je letos čez 100 udov več nego lani, kakor n. pr. v Ljutomeru in pri Sv. Petru in Pavlu v Ptuj. Vsa čast marljivim poverjenikom!

Mesec dnij se — in zopet bodo romale polne nabiralne pole od vseh strani v Celovec. Gledé na nas Lavantince je želeli, da ne samo ne ostanemo pri sedanjem številu, temveč da še napredujemo. Najmanj štirje od 100 ljudij bi morali biti povsod Mohorjani, ali ni še jih toliko v dekaniji brežiški (3·7), jareninski (3·3), mariborski I. br. (2·6), mariborski d. br. (2·4), marenberški (2), rogaški (3·1), vuzeniški (3·9) in završki (3·6). Čč. gg. poverjeniki naj zato ne zamudijo prilike storiti svojo rodoljubno dolžnost tam, kjer še je le malo Mohorjanov. Dosti še je župnij z le 2 udoma za 100 ljudij, so pa tudi, kjer jih pride na 100 po 8, 9, celo 12, kakor n. pr. pri Sv. Andražu v braslovški dekaniji. Na delo tedaj, dokler še je čas!

Ravnatoko še v večjem številu pristopajte k družbi bratje v sekovski in somboteljski škofiji, posebno v poslednji, kjer žal pogrešamo razun dveh vse druge prekmursko-slovenske duhovnike, dočim so bili najbolj zvesti Mohorjani na Prekmurskem še pred 20 leti ravno du-

hovniki. Se Prekmurska ni propala, ali da tudi v bodočnosti ne bo, za to delujejo naj tisti, katerim še ni ugasnila v srcu iskra ljubezni do celokupne slovenske domovine!

Mili Bog pa tudi v tem letu čuvaj nad veličastno našo družbo in blagoslovi trud rodoljubnih njenih poverjenikov! Vsakemu Slovincu in vsaki Slovenki pa, ki še ni pri družbi, kličem iz dna srcá:

Ako res ljubiš svoj rod, ne zábi Mohorjeve družbe;
Biti družbe te ud, bodi Slovincu ponos!

C.

I. slovensko katol. delavsko društvo na Štajarskem.

V Žalcu v lepi Savinjski dolini se snuje novo društvo z imenom: »Slovensko katoliško delavsko društvo v Žalcu«. Vrlo dobra misel je to; kajti tako društvo je potrebno; in dobro bi bilo, da se jih s časom še več osnuje tudi po drugih krajih.

Kdor je opazoval več let sem gibanje slov. ljudstva na spodnjem Štajarju, spoznal bo, da se je v zadnjih desetih letih mnogo storilo; posebno kar se tiče društvenega gibanja. Nastala je lepa vrsta novih čitalnic, bralnih društev, podružnic sv. Cirila in Metoda, pevskih društev i. t. d. Vsa ta društva so med seboj tekmovala, k še večjemu naporu in k še živahnejšemu delovanju se vspodbujala. Tem društvom gre hvala, da se je ljudstvo prebudilo; tem društvom gre tudi hvala, da je marsikatera nemška trdnjavica že padla ali da se že vsaj maje.

Dasi pa se je osnovalo toliko in tako različnih društev, pogrešali smo še vendar neko vrsto društev, in to so »delavska društva«, katera so ravno v sedanjosti dobi tako potrebna in važna. Kako važna so društva »krš. delavcev« za javno življenje, kaže nam prestolno mesto Dunaj. Tam sta že davno liberalizem in njegov brat kapitalizem nadvladala. Od tam sta se širila tudi po drugih deželah in z njimi tudi slabi nasledki. Liberalizem in kapitalizem sta namreč povzročila na eni strani, pri kapitalistih, veliko bogastvo, a na drugi strani, pri delavcih, neznosno revščino. Tako se je dosledno razvilo socialno vprašanje, katero je danes najbolj pereče.

Nastala so med delavci socialna društva, katera se pečajo z vprašanjem, kako bi se zamoglo delavskemu stanu pomagati. Nastala so social-demokratska društva, katerih smoter je, delavcem na podlagi »občne svobode in enakopravnosti« njih stanje izboljšati t. j. brez verskih načel. Tem nasproti so se ustanovila socialna društva pa na krščanski podlagi, katerih namen pa je, delavcem pomagati na podlagi krščanskih resnic, na

podlagi od Boga danih zapovedij. In dobro so zadeli ustanovitelji teh društev. Dunaj šteje lepo število takih kršč. delavskih društev; krščanski duh se lepo razvija in ako Bog dá, Dunaj postane spet krščansko mesto.

To pa je tudi nam jasen dokaz, da so taka kršč. del. društva tudi nam potrebna. Socijaldemokrati delujejo z vso silo, da zasejejo svoja pogubonosna načela tudi med nami Slovenci, med našimi slovenskimi delavci. Kjer koli se nahaja večje število delavcev, tje pošiljajo svoje plačane preroke, jim oznanovat svoj evangelij, katerega širijo po zloglasnem »Delavcu«. Bil je tedaj skrajni čas, da se temu rovanju tudi Slovenci ustavijo. Skrajni čas je, da se krščanski delavci zbirajo v krščanskih delavskih društvih, da se v njih potegujemo složno za pravice, katere so delavskemu stanu po božjih in človeških postavah zajamčene.

Zato pozdravljamo z veseljem I. slovensko katoliško delavsko društvo na Štajarskem. Dal Bog svoj blagoslov, da bi plodunosno delovalo delavcem v prid in blagor! Na narodni katoliški podlagi hočemo dati »cesarju, kar je cesarjevega, Bogu, kar je božjega« in — na tej podlagi tudi zahtevati, da se postavno varujejo pravice delavskega stanu!

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Kosar pa prosi in terja podpore tudi od samotana za razne dobre namene. Redovnice naj bi vstrajno molile ter tako prišle na pomoč vojskujoči se cerkvi, da je ne premagajo sovražniki; njih molitve naj predirajo oblake, da žark božje milosti posijajo na bojno polje, ter naznanijo zmago luči. Zato je vsako nedeljo sestram oznanjal namene za njihove pobožnosti. »Sestre, molite — te dni bodo mil. knez in škof mlade duhovnike posvečevali; molite — jutri gredó škof birmat po škofiji; molite — jutri se začnejo v duhovščnici duhovne vaje.« Ob začetku velikonočne in adventne spovedi trehalo je moliti, da Vsegamogočni blagoslovi delo spovednikov, in da se prav mnogo grešnikov spravi z ljubim Bogom. In še sto drugih raznih namenov, javnih in skrivnih objemala je velika njegova duša, katere sestram v molitve izroča, in navadno še na prižnico ne stopi, da ne poprosi prej za eno »Češčeno Marijo«.

Naj še tu omenimo njegovo ljubezen do knez. škof. deškega semenišča. Ko je bilo l. 1878. dozidano novo poslopje, vzame sam pero v roke ter napiše kratko zgodovinsko črtico »Maksimilijanum-Viktorinum ali dijaško semenišče za Lavantinsko škofijo.«¹⁾ Med drugim pravi: »Najzdatnejši pomoček zoper vse ovire (ki namreč mladeničem zabranijo pot v duhovski stan) so deška semenišča, v katerih se dijaki od prve mladosti že varujejo okuženega sveta, se v zatajevanji in strogem redu vadijo in k pobožnosti napečujejo, in tako od Boga prejeti poklic za duhovniški stan vedno bolj v sebi čistijo, krepijo in spopolnjujejo.... Dobri duhovniki se ne rodijo, ampak se morajo izrediti, za to pa ne zadostuje kratki čas štirih semeniških let, ki dojde dostikrat že prepozno.«

Prilčno bili smo navzoči, ko ga pride ravnatelj deškega semenišča vabit, naj prevzame besedo na praznik sv. Alojzija. Drage volje obljubi mu pridigo ter pristavi: »Rad pridem, res, prav rad pridem k vam. Kako bo pač srečna naša škofija, kadar bo večino bogoslov-

cev dobivala iz dijaškega semenišča!« In to ni bilo samo enkrat, nego prav mnogokrat, da je v semenišču oznanjeval besedo božjo ter mladeniče ravnemal za duhovski poklic. Na god sv. slov. blagovestnikov Cirila in Metoda djal jim je: »Veselite se tudi vi mladeniči, saj ste poklicani enkrat stopiti v njiju stopinje in tudi biti slovenskim verskim učiteljem.« — Po očetovsko jih svari, naj se po nemarnem ne izneverijo svojemu poklicu. Na god sv. Alojzija jim namreč očita: »Nekateri so že iz deškega semenišča iztopili, rekoč: ne morem hoditi v gledišče, ne smem k tem in onim zabavam. O neumnost! Boš-li tako primerjal, da na eno skledico tehtnice položiš svoj poklic, svojo neumrjočo dušo in večno izveličanje, na drugo skledico pa pleve posvetnih, minljivih zabav? Kakšen izgled vam daje sv. Alojzij? Primerjajoč svet in nebesa, duhovski in posvetni stan, zdi-hoval je: »Kaj to vrže za večnost? Kaj ni večno, ni nič!« —

Mili darovi za družbo vednega češčenja.

Hoče 18 fl., Koprivnica 6 fl. 60 kr., Vojnik 10 fl., Sv. Lovrenc na kor. žel. 13 fl. 81 kr., Pernice 7 fl. 15 kr., Stari trg 12 fl. 50 kr., Sv. Marjeta niže Ptuja 13 fl. 50 kr., Rogatec 8 fl., Hajdina 12 fl. 82 kr., Makole 44 fl., Sv. Venčesl 13 fl., Studenice 6 fl. 65 kr., Kamnica 1 fl., Vitanje 10 fl. 50 kr., Dobrna 4 fl., Sv. Lenart v Slov. gor. 5 fl. 46 kr., sv. Bolfank v Slov. gor. 16 fl. 50 kr., Slov. Gradec 3 fl. 50 kr., Sevnica 19 fl., Sv. Ana na Krembergu 14 fl. 10 kr., Sv. Janž na Dravskem polju 5 fl. 70 kr.

Gospodarske stvari.

Kompóst.

(Dalje.)

Od prej navedenih tvarin so nekatere, ki morejo kompost zdatno bolj redilen napraviti in se včasih lahko dobijo. Tako so n. pr. hrošči kaj dobri za kompost. Kadar jih je veliko, naj se marljivo pobirajo, da se uničijo ti škodljivci in porabijo za kompost, kajti 1 q hroščev ima gnojilno vrednost za okoli 1 gld. Gospodar, ki daje hrošče loviti in plačuje nekaj krajcarjev za nabiranje, napravi si dvojno korist, reši se nadloge in dobi dobro tvarino za gnoj. Hrošči imajo 6krat več dušca in 2krat več fosforove kisline nego živinski gnoj. Ker pa je dušec v hroščih bolj pomalo rastlinam pristopen, sme se višje ceniti kakor 30 kr. 1 kg. Na kompostu pa, ako mešamo hrošče dobro z živim apnom, tedaj se precej hitro razkrojijo, ter prihaja dušec iz njih v solitarno kislino, v kateri obliki dušec rastlinam najbolj prija.

Dalje so klice ječmenove kaj izvrstna tvarina za neposredno porabo, posebno pa za kompost. Imajo prav veliko dušca, torej s tem kompost obogatijo; potem imajo pa tudi še precej kalija in fosforove kisline. 1 kg dušca v teh je vreden do 45 kr. Mezdra od strojarjev je tudi tvarina za kompost, s katero zdatno pomnožimo dušec, ob enem pa tudi fosforovo kislino. 1 kg dušca v tej je vreden okoli 30 kr., 1 kg fosforove kisline pa 10 kr. Ima pa v sebi tudi obilo apna (okoli 22 %), ki ugodno vpliva, ker povzročuje razpad organskih tvarin.

Za pomnoževanje dušca v kompostu so kaj umestni roženi opilki. Kopita in parklji težje razpadajo. 1 kg dušca v teh je vreden 40 kr., fosforova kislina pa 20 kr. 1 kg. Ako so pa ti opilki fino zmleti, tedaj jih rastline mnogo lažje izkoristijo in so tudi več vredni pa dražji. Za kompost se jemljejo bolj opilki in pa dražja mioka.

¹⁾ „Slov. Gospodar“ 1878 št. 15.

Sevé, da ni treba vselej plačevati roženih opilkov 1 q za 10 kg dušca in 5.5 kg fosforove kisline, torej po 6 gld. 1 q, ker so večinoma zmešani z raznimi smetmi, torej imajo manj redilnih snovi.

Cunje iz živalske volne in enake reči imajo tudi precej dušca, s katerim se redilnost komposta pomnoži. V teh tvarinah je 1 kg dušca vreden okoli 30 kr. Kri, meso od mrhovine, ki se na drobno razsekano na kompost spravi, sta tudi kaj izvrstna tvarina za kompost, pa se vendar redko dobijo. Cestno blato in staro zidovje je tudi dobro. Cestno blato ima v sebi obilo živalskih odpadkov, pa tudi mnogo mineraličnih tvarin, ki so v jako finem prahu dobro razdeljene.

Če pa vseh teh tvarin ni zadosti, da bi v kompost dovolj dušca spravili, poseči se more tudi po guanu, ki pa je drag, pri nas najložje po žvepleno-kislem amonijaku, ki ima do 20 % dušca. Za-nj pa mora tovarna jamčiti, da je prost rastlinam silno škodljive tvarine cyan rodan. Soliter za kompost jemati ni umno, ker ga zemlja ne zadržuje tako kakor amonijak; tudi pa je v solitru dušec v obliki, v kateri ga morejo rastline takoj rabiti, in če torej že ima naš kompost premalo dušca, boljše je, da potrosimo soliter rastlinam še le tedaj, kadar že rastejo, kakor pa kompostu ali pa prezgodaj na zemljo, ko bi se večidel zgubil. (Dalje prih.)

Kakó posušeno sadje lepo belo ostane?

Posušeno sadje, katero je lepo belo in brez okusa po dimu, je povsod priljubljeno, bolnikom je lahko prebavljiva jed in kuhana voda zdrava pijača. Sadež navadno na iz trtja spletenih lesah v peči sušijo ali pa kar v razbeljene peči nasipljejo. Naravno je, da je tako posušeno sadje rjavo, ima po dimu okus in nobeden trgovec ga ne kupi. Želeti bi bilo, naj bi posestniki, ki imajo veliko sadja, na umetni način sadje sušili, ker takega bi lahko drago prodali.

Na dunajski sadni razstavi so bili razni stroji, kateri so sadje lupili, rezali in sušili. Posušeno sadje so tovarnarji pred vsako sušilnico na prosti poskus razložili, bilo je lepo belo, brez vsakega okusa po dimu in dunajske gospe so ga kaj rade okušale, kupovale in se njegovi snažnosti čudile. Sadež, ki je za sušenje namenjeno, mora se najpoprej olupiti, na tanke plošnate kosce zrezati, in kdor bi v velikem sadje sušil, bi mu dobro služil stroj, ki sadje olupí, osredki izvrti in plošnato prereže. Iz sadnih odpadkov se pa sadjevec (tolkla) iztisne.

Olupano ali zrezano sadje na zraku rjavo postane, in da pa lepo belo ostane morajo se zrezani kosci kar sproti v soljeno vodo položiti. V 10 litrov vode zadoštuje 25 gramov soli. Da pa ni treba zrezanih koscev iz vode loviti, priročna je iz svile spletena pocinjena posoda, katera se s sadjem vred iz vode vzame ter potem kosci v sušilnico položijo. Tudi žveplanje pomaga, da zrezano sadje belo ostane. Žveplo se v spodnjem delu sušilnice nad pečjo polaga, da se vedno malo kadi, pa to ni svetovati, ker žveplano sadje bi utegnilo zdravju škodovati. Sušilnico pa lahko vsak mizar napravi, samo treba poprej enako si ogledati. Sušilnice za sadje bi se lahko porabile za sušitev gob in lanú. F. P—k.

Posojilnica v Pišecah je imela leta 1894. prometa 21.281 gld. 25 kr., pristopilo je k njej 79 udov z 188 deleži, izstopilo pa 24 udov z 62 deleži, tako, da šteje 342 udov, ki imajo v deležih 901 gld., čistega dobička je 194 gld. 55 kr.

O dohodkih: Vrnjena posojila 5272 gld. 50 kr., hranilne vloge 2925 gld. 95 kr., prejete obresti 969 gld. 58 kr., pristojbine 62 gld. 94 kr., deleži 188 gld., vstopnina 118 gld., posebna rezerva 77 gld. 91 kr., prehodni

znesek 1108 gld. 82 kr. in razni dohodki 76 gld. 93 kr.

O stroških: Dana posojila 8981 gld. 12 kr., hranilne vloge 1105 gld., obresti hranilnih vlog 27 gld. 1 kr., upravní stroški 146 gld. 13 kr., za dobre namene 25 gld. 40 kr., nagrada 30 gld., deleži 62 gld., dividenda 16 gld. 20 kr., razni stroški 78 gld. 26 kr. in pristojbine 9 gld. 50 kr.

Žitne cene v Mariboru od 19. do 26. jan. 1895. Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 50 kr., rž 4 fl. 20 kr., ječmen 4 fl. 30 kr., oves 3 fl. 30 kr., turšica ali koruza 5 fl. 40 kr., proso 4 fl. 30 kr., ajda 4 fl. 50 kr. in fižol 7 fl. 10 kr.

Sejmovi. Dne 4. februarja na Vidmu, v Kostivnici, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Jarenini, na Spod. Polskavi, v Lipnici in Mariboru. Dne 5. februarja pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Dne 6. februarja v Gornjem gradu, Lučanah, na Ptuj in v Imenem (svinjski sejem). Dne 7. februarja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem). Dne 8. februarja na Spod. Polskavi (svinjski sejem).

Dopisi.

Iz Celja. (Naša društva.) Pri nas, kjer imamo strastnih nasprotnikov, političnih in gospodarskih neshvilno, prihajamo od leta do leta bolj blizu istega mesta, kjer se različna pota v široko cesto družijo, po kateri bomo dospeli do smotra. Tudi v Celju so se še pred malo leti različni stanovi tako silno razločevali, da nas je že bilo strah, da se ti otroci edne majke sploh več prav složiti ne bodo mogli. Nasprotniki so nas pa srečno po svojem trdoglavem zatiranju vendar toliko skupaj stiščali, da sedaj ne vprašujemo več: Kdo je ta in ta; kaj je ta in ta? Vprašujemo le še: Kaj in kako pomaga, kaj je že storil za narod ta in ta? Letos je čitalnica neverjetno napredovala. Članov ima iz vseh stanov in če bo šlo tako naprej, bode jih imela konec leta dvakrat toliko, kakor lani. Za predpust določil se je polnocviti načrt. Zabava za zabavo — ples za plesom. Dne 9. t. m. je bila namenjena igra »Servus petelinček«, ki pa se ni igrala, ker se ni moglo dobiti izvodov za vloge. Za odškodnino poslušali smo divne glasove ženske četvorice, katero nam je pripeljal g. Sprahman. Za 13. t. m. namenjena je bila igra »Garibaldi«. Vsled sitne ovire pa se ni predstavljala, ampak vspored je bil drug. Gospod profesor Zavadlal predaval je jako zanimivo o početkih naše književnosti in čital mnogo znamenitih odlomkov, posebno iz Janeza K. Vipavčana. Splošno se je slišala želja, naj bi še taka predavanja nadaljevala! Potem uprizorila se je burkasta »Izgubljena suknja«. Po izvrstno predstavljeni igri čudili smo se našima vrlima predtelovadcema g. Benčanu in g. dru. Tomišeku, katera sta pokazala nam konju veliko spretnosti. — Ples pa je bil kakor sploh. — Pevsko društvo ustanovilo se je 20. t. m. Vidi se, da razumeva naša inteligencija potrebe naše. Takoj ob prvem zborovanju zapisalo se je okoli 30 izvršujočih članov, podpornikov pa še več. Želeti bi bilo, da se vsak pevec res vpiše med izvršitelje, ne pa kakor se večkrat godi, — samo med podpornike. Vse priznanje onim, ki se toliko trudijo za narodni napredek! —s—

Iz Hajdinja. (Bralno društvo.) Naše bralno društvo je imelo 6. januarja t. l. v Muršceveje gostilni svoj občni zbor. Zbralo se je toliko občinstva, da nismo imeli prostora, znamenje, da se je ljudstvo naše jelo zavedati svoje narodnosti. Po običajnem pozdravu in po poročilu, vsled katerega je imelo naše mlado

društvo v preteklem letu 56 udov, 20 gld. 60 kr. dohodkov in še nekaj preostanka, vršila se je volitev novega odbora. Izvoljeni so bili: predsednikom g. Fran Podobnik, namestnikom g. Martin Muršec, tajnikom g. Alojzij Pogruje, blagajnikom č. g. Ivan Jodl in odbornikom gg. Ivan Grahari in Andrej Šlamberger. Novi odbor nam je zanesljiv porok, da bo kos težavnej nalogi, ki ga čaka, da bo odstranil vse do sedaj razvoj društva ovirajoče zapreke. Koj po volitvi imel je odbor svojo prvo sejo, v kateri smo sklenili: a) se naročiti za tekoče leto na 3 iztise »Slov. Gospodarja«, 3 iztise »Kmetovalca«, 2 iztisa »Domovine«, na »Mir«, »Dom in Svet«, »Vrtec«, na »Slov. knjižnico« in na »Detoljuba«, ter ostati ud »Družbe sv. Mohora« in pristopiti k »Slov. Matici«; b) prositi krajni šolski svet, naj nam prepusti jedno šolskih sob v društvene namene. Odborovej seji sledila je prosta zabava. Domači pevci so zapeli marsikatero veselo. Narodne pesmi donele so iz vseh grl: vladala je občna navdušenost, vse je bilo židane volje. Izmed napitnic, ki so se vršile, omenim le ono g. predsednika, v kateri je napil presvitlemu cesarju in biseru našega naroda — slovenskej pesmi. Upamo, da naše društvo ne bo hiralo, temveč se krepko razvijalo, cvetelo in rodilo obilo dobrega sadu.

Tajnik.

Iz Gornje Radgone. (Bračko kot paša). Iz predzadnje številke »Domovine« ste izvedeli, kako očeto vsko ljubi Bračko svojo deco. Temu dopisu še imam pristaviti, da ima prerok še jedno deklino zunaj pri tujih ljudeh v reji, namreč v Žetincih preko Mure. Tudi te deklino iznebil se je kakor krokar svojih mladih kmalu po rojstvu. Toda dosti o tej nečedni stvari! Mogoče prihodnjč več. Danes vam moram Bračka naslikati kot svojevoljnega »pecirksomana«. V naši občini prav revno žiotari neka Marija Kurnik, ki ima tri otroke preživiti. Pred par leti dovolil je tej silno revni ženski deželni odbor siromatinsko podporo v letnem znesku po 24 gld. To podporo dobiva ona v polletnih obrokih po 12 gold. iz okrajne blagajne. Kedar mine obrok, oglasi se pri »pecirksomanu«, podpiše pobotnico in mu njo izroči, da on na njej blagajniku pismeno naroči, da in koliko ima iz blagajnice izplačati. Tako je ona tudi za lansko pol leta pred kratkim prišla s podpisano pobotnico k preroku in ga ponižno prosila, naj blagajniku izplačilo zneska po 12 gld. naroči. A vse njene prošnje so bile bob v steno. Prerok je ni hotel uslišati, češ, z blagajnikom nimam nič več opraviti, jaz njemu ne dovolim nobenega plačila. Da bodete celo stvar razumeli, moram vam povedati, da ima službo okrajnega blagajnika g. Skerlec. Temu hoče »pecirksoman« na vsak način blagajnico ali kaso odvzeti. Pisal mu je pred kratkim, da mu ne more pozabiti, da se mu je pred njegovo gostilno nekaj neprijetnega zgodilo. Zaradi tega se mora njegove gostilne ogibati. Ker pa ni dobro — tako modruje prerok — ako se »pecirksoman« in kasir kečkata, zato mora g. Skerlec v 48 urah kaso izročiti nekemu Kürbusu. A gospod Skerlec je tudi kozuhast in se mu odreže, da je blagajniško službo dobil od okrajnega zastopa in da je za njo le okrajnemu zastopu odgovoren ter da bi svoje dolžnosti prav slabo izpolnjeval, ako bi kaso, v kateri se nahaja blizo 3000 gld., izročil zadolženemu Kürbusu, ki niti ud okrajnega zastopa ni. Pristavil je še, da je prerok sam kriv, ako se mu je kakšna neprijetnost pripetila, zakaj pa ne pušča mimogredočih ljudi pri miru. Sicer pa on (Skerlec) ne vé, ali ni morda za okraj boljše, ako sta si »obman« in kasir navskriž, kakor če bi si bila preveč dobra in bi pod jednim rešetom mlatila. Ta nepokornost Skerlečeva je mogočnega preroka hudo razjezila. Izjavil je, da Skerlecu nobenega plačila več ne

nakaže. Vidite, tako je prišlo, da ova uboga udova Marija Kurnik ni dobila tistih bornih 12 gld., katere njej je deželni odbor dovolil. Prerok noče blagajniku plačila naročiti, brez »obmanovega« naročila pa blagajnik ne sme ničesar izplačati. Sedaj pa vprašamo: Od kod ima prerok pravico, da revni ženski, ki glad in mraz trpi, zadržuje tistih 12 gld., katere njej je deželni odbor dovolil? Kako se more on predzniti, na tak neusmiljen način ravnati z ubogo udovo in se upirati proti višji oblasti? Ali je tak mož vreden, biti okrajni načelnik? Vsa stvar se je morala ovaditi deželnemu odboru. — Zgoraj sem omenil tudi Kürbusa. Tudi o tem možu moram nekaj spregovoriti. Kakor veste, se je Bračko kmalo po poletni veselici bralnega društva preselil s svojo okrajno pisarno k imenovanemu Kürbusu. Temu se je to zdela taka čast, da je proglasil svojo gostilno za nemško gostilno, v katero Slovenci naj nikari ne zahajajo. Slovenci, zapomnite si to Kürbusovo prevzetnost! — Se neko malenkost: Tisti mož, ki je pri tom-boli bralnega društva nekega gospoda razžalil, plačati je moral kot pokoro bralnemu društvu znesek po 5 gld. Neki drugi preroški zaslepljenec, ki se je v notarski pisarni po Bračkovih »manirah« obnašal, pa je šel 24 ur kaše pihat. Bil je to Jožef Kosar na Meléh. No, le tako lepo naprej, Bračkijanci!

Od Sv. Tomaža blizu Ormoža. (Gledališko predstavo) je priredil 16. t. m. posebni oddelek »bralnega društva« in sicer v prostorih gospé Dore Skrlečeve. Posamezne vloge veselo-igre »Bob iz Kranja« so bile izročene prav spretnim igralcem. Igralo se je v občno zadovoljstvo in jaz kličem vrlim igralcem: »još en put!« Dovolite še sledeči nasvêt: prihodnjikrat izberite z ozirom na veliko večino poslušalcev in na pomen taci predstavljanj primernejšo igro, gledé tega se skoraj povsod greši. Obisk je bil vkljub slabim potem nepričakovano dober. Hvala lepa vrlim Ljutomeržanom, Velikonedelčanom in gostom iz Pelenšaka in bližne okolice. Ormožani so se odlikovali po svoji nenavzočnosti, kar je vzbudilo obče začudenje. Na svidenje! V.

Iz Središča. (Konjereja.) Ob koncu ali začetku vsakega leta zborujejo skoraj vsa društva in da naša podružnica za konjerejo ne zaostane, je na nje prošnjo odločilo c. kr. konjerejsko društvo v Gradcu občni zbor na dan 10. svečana v gostilnici člana gosp. Venigerholza v Središču. Pri dozdanih zborovanjih je večkrat kak Nemec o konjereji, čeravno po vsej resnici zanimive stvari, prednašal ali te povsem niso koristile, ker vsi udeleženci zborovanja niso bili nemščine vešč, zato je na zahtevanje podružnice c. kr. društvo v Gradcu poročalo, da odpošlje slovenskega zvedenca, kateri bo pri tem zborovanju podučljivo prednašal o konjereji na deželi, z ozirom na nje napake in odstranjenje taistih. Že je več let od tega časa, kar smo imeli priliko o tej stroki slovensko besedo slišati in kaj radi se na to spominjamo; želeti je torej in pričakuje se, da bode to zborovanje vsi za dobro vneti konjerejci središki in celega ormoškega okraja dne 10. svečana t. l. ob 2. uri popoldne v Središču obiskali.

Od Sv. Ane v Slov. gor. (O šoli in pošti.) Sedaj bomo Anovčani srečni, imeli bomo štirirazredno šolo. Takó dolgo je okrajni glavar v Radgoni pritiskal, da je občinam naložil 4000 gld. stroškov za nakup novega poslopja. Ako bi otroci le šest let šolo obiskovali, ne bilo bi treba tako velikanskih šolskih poslopij, v katerih se otroci v 14. letu med seboj učijo pisati — ljubavna pisma! Nekakor me pravim, da bi to gg. učitelji zakrivali, vendar je istina. Tu in tam priluka tudi kaka »šulvereinska« šola. Zakaj toliko razredov, ako včasih ni gg. učiteljev? Tukaj smo imeli dalj časa samo jednega učitelja na trirazrednici; sedaj imamo tri, s ka-

terimi smo res zadovoljni; posebno nas veseli, da smo dobili pesnico gđe. Marico Strnadovo semkaj, ki otroke prav dobro podučuje. Želimo, da prav dolgo časa ostane pri nas! — Vložila se je prošnja za pošto pri Sv. Ani, ki bi imela zvezo iz Cmureka; ali slišimo, da imamo tam nasprotnike. Ker je pošta tukaj potrebna, jako obžalujemo, ako se nam ta želja ne izpolni. Sicer bi pa bilo pametneje, ako bi prosili za zvezo od Sv. Lenarta, ker tam bi imeli več gospodov, ki bi nam pri tem pomagali.

—k—

Iz Mislinja. (Občinska volitev.) Mislinska občina, ki se sme prištevati največjim, zajema enaki polovici v Št. Iljski in Št. Florijanski fari. Ona je tista srečna občina, ki vživa ljubi mir pred nemškutarskimi rogovileži, žal, da spi tudi mirno spanje narodne nezavednosti. V celo Št. Iljsko-Mislinje ne zahaja ne eden slov. časopis, kar se mora pohvalno priznati o k Št. Florijanu spadajočim, ki imajo v hiši g. Vivoda svoje »bralno društvo«. Tej občini na čelu kot župan je bil g. Jan. Vivod, ki se je kot iskren narodnjak pridobil dokaj obširno skušnjo. Pri vsakem zborovanju ga slišimo staviti tehtne predloge, le škoda, da se njegovi zdravi nazorji večidel prezirajo — je pač priprost kmet in ne kak debelotrebušen kričać. V celem slovenjegraškem okraju je on začel v svoji občini prvi slovensko uradovati, kar se do sedaj le v treh občinah godi. V gmotnem oziru je njegova občina vsikdar vrlo dobro prosperovala. Pri tem težavnem poslu vodila ga je vsikdar nesebičnost, požrtovalnost in brezozirna pravicoljubnost. Prišlo je dne 16. jan. do nove volitve, prišlo tudi do ožje volitve. Ves čas je bilo videti, kako se je nekdo kot petelin repinčil in komandiral — bil je baje nekdanj »korporal« — dokler se ni volitev po njegovem načrtu izvršila. — Vpraša se, kdo ga je neki toli razjaril in podhujskal? V večernem mraku smo zvedeli, komu se je težek kamen od srca odvalil. Pri fužini je odmevalo radostno streljanje topičev. — Aha! tukaj zajec tiči. Prejšnji župan je bil fužinarjem že dolgo trn v peti, medtem ko jim bo bojda novi župan bolj naklonjen. G. Vivod se je namreč že več let brezozirno in uspešno z vso odločnostjo protivil ogromnim tirjavam za popravljanje že pred leti na čuden način poobčene ceste v mislinske planine. Nje vzdrževanje stane vsled velikanskih planin skoraj vsako leto več stotakov. To cesto razun par kmetov le g. Poglayen potrebuje. Od nekdanjega živahnega življenja in blagostanja v mislinski fužini pod Bonazzom, ki je bil izgleden kristjan in velik dobrotnik cerkev v Št. Ilju, so zdaj le tužne razvaline, v kojih se tu in tam, kakor žolna o zimskem času v tihotnem gozdu, le še kak posamezen kovač zglaši. Lastnik nekdanje sloveče fužine se peča sedaj le z eno večjo žago, ki noč in dan deluje in za njo potrebuje čedno cesto nad 2 uri dolgo in če se ta opusti, potem znajo uradniki in okoli 200 ljudij svoja šila in kopita pobrati. Dognano je, da ima fužina sama čez 90% vožnje in občina naj bi pri taki razmeri doplačevala tako ogromne odstotke, kakar zahteva fužina! K temu še pride že itak silno težko breme, koje mora naša občina zavoljo fužine nositi. Iz nekdanjih plavžev se je namreč vsula tropa starih obnemoglih ljudij, ki so se pa morali uvrstiti med druge obč. reveže in sicer v tolikem številu, da se je izmed 478 gld. leta 1894. samo za te reveže izdalo najmanj 300 gld. Lansko leto se je vgnezdila kužna bolezen med njihove drvarje. Vse je bolehalo, sila je bila skrajna, najbližnji zdravnik je pet ur hoda, njih zaslužek je tako skromen, da se zdravi komaj preživijo. Tamkaj bi bilo umestno 50 gld. razdeliti med boge domače trpine, namesto novemu županu ponujati ta znesek, naj se svoji izvolitvi nikar ne odpove, oziroma se mu groziti

s sodnijo za neki stari dolg v znesku 300 gld. Toda drvarji niso prijeli nobene podpore, dasitudi vlagajo v bolnišno kaso. Kako lahko bi se z bogoto bratsko zalogo, ki se ceni nad 30.000 gld., kakorkoli ukrenilo, da bi se njihovi delavci mogli zdravnika lažje posluževati! No, nekaj dobrega pa vendar imamo od fužine? Preobilno divjačino namesto nas zatira! Kaj še, le gojili so jo. Zajec, ki nam vsa mlada sačna drevesca kaj skrbno pristriguje, je tukaj gospod, ki se mu puške ni bati; kajti zakupni lov je večinoma za mlada dva fužinska gospoda v počitnicah. Se li bomo za vsako poškodovanje pravdali? Tudi v tej reči mora neka prememba biti. Kmetje tedaj — obč. odborniki, — ki vedoma ali nevedoma fužinske nakane povspešujejo, so vsega obžalovanja vredni, posebno v sedanjih burnih časih, ko se v državnih kakor v deželnih zbornicah kmetske težnje tako bridko prezirajo. »Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal«. Vsa čast in priznanje v tej zadevi pa gre dosedanjemu zaslužnemu županu, požrtovalnemu slov. oratarju!

Iz Radinec. (V Gornji Radgoni in v Celju!) Spoštovani bralci »Slov. Gosp.« so že zvedeli, da je gornjiradgonski gospod »pecirksomman«, Franc Bračko, posestnik v Orehovcih, bil obsojen platiti 15 gld. zato, ker je mirno mimogredoče na surov način žalil. Iz krščanske ljubezni do bližnjega in ozirajoč se na Bračkovovo neizobraženost, bila bi mu razžaljena gospoda odpustila, ko bi pismeno svojo surovost bil obžaloval in ponižno za odpusčenje prosil. Ali orehovski predstojnik, o katerem pesem pravi: »Župan naš je modra buča«, tega ni hotel storiti, ampak se je pritožil v Celje na okrožno sodnijo, misleč, da celjski gospodje »zaslužnega pecirksommana« vendar ne bodo obsodili. A močno se je opekel. V Celju so gospodje spoznali, da je gornjeradgonska kazen še premajhna in so mu zasolili 25 gld. kazni, ter ga obsodili, da ima povrniti tudi vse stroške, katerih je čez 50 gld. Dober tek, Herr von Wratschko! — Toliko za tokrat Bračkovim prijateljem, namreč domačim in motarskim »fajerberkerjem«, naj zvedo, kako strašen gospod je »hopman« Bračko, kojemu sam »Kajhar« pravi, da je prê res »orehov prerok« in ga močno hvali, ker je tako moder in »stramm« kakor petrovski »šribar« ter se ni hotel pogoditi in spokoriti. »Igra Rajko svakojako, pa najposle naopako« pravi srbska prislovica o ciganih.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar odpeljejo se 6. febr. na južno Francosko na Kap Martin, kjer že več dnij biva svetla cesarica. — Predsednik nižjeavstrijskega deželnega zbora, grof. Abensperg-Traun, je oni dan zborovanje nakrat končal. Sila neprijetni so mu krščanski poslanci. — Čehi nameravajo zidati na Dunaju prepotreben »Narodni dom«.

Moravsko. V deželnem zboru je predlagal dr. Začek, naj se za Moravsko ustanovi češko vseučilišče. Ta predlog se je enoglasno izročil odseku. — V Moravski Trebovi je bil shod nemških katoličanov in je govoril tudi znani dr. Lueger. Vspeh je bil velik.

Štajarsko. Glavni zbor sekovskega katoliškega tiskovnega društva je bil zadnji ponedeljek. Ob enem se je slovesno praznovala 25letnica tega delavnega društva. — Štajarska hranilnica je v spomin petdesetletnice cesarjevega vladanja darovala 300 tisoč gld., da se ustanovi bolnišnica za neozdravljive reveže.

Koroško. Kakor štajarski tako je tudi koroški dež. zbor odklonil prošnjo zloglasne »Südmärke« za podporo. To je prav! — Pevsko društvo »Gorotan« je slovesno praznovalo 27. t. m. svoj občni zbor v Šmihelu nad Pliberkom na veselje Slovencev in na jezo nemškutarjev. Istotako sijajen je bil osnovalni shod kat. delavskega društva v Prevaljah.

Kranjsko. V Ljubljani hoče č. g. profesor A. Kržič ustanoviti zavetišče za učiteljske pripravnike. Bog daj veliko dobrotnikov! — Za državnozbornske volitve v dolenskih mestih so že 3 kandidati in sicer sodnik Višnikar, dr. Andr. Vojska in grof. Margheri. — V Novem mestu bode država postavila no. železni most čez Krko.

Primorsko. Sezanski župan in goriški deželni poslanec Rajmand Mahorčič je 25. t. m. umrl. — V tržaškem deželnem zboru so Lahoni soglasno sprejeli resolucijo, da naj se krstne, mrtvaške in poročne knjige duhovščini odvzamejo in županom izročijo. — Isti deželni zbor je s cesarskim patentom razpuščen. Nove volitve bodo dne 8. febr.

Ogersko. Minister notranjih zadev je oni dan rekel, da je on zato, da se bodo župniške matične knjige s 1. sept. izročile učiteljem. — Zadnjo nedeljo so se v Budapešti razgovarjali odlični katoliški možje o ustanovitvi katoliške ljudske stranke. Naj bi že kmalu začeli odločno delovati!

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so te dni izdali pismo na vse katoliške škofo. Priporočajo jim gmočno podpiranje vshodnih cerkev ali škofij. Dne 20. t. m. pa so poslali blagoslov izdajateljem dunajske »Reichspošte«.

Italijansko. Nove volitve za državni zbor bodo se le junija. Tedaj se bode videlo, koliko prijateljev še ima slepar Crispi. — Vlada bode v kratkem poslala v Afriko še 1500 vojakov. Dasi je torej general Barattieri enkrat dobro zmagal Sudance, vendar ima dovolj strahu pred njimi.

Francosko. Francozi še spet imajo novo ministerstvo. Ribot ga je sestavil. Ali to ministerstvo kaže, da se je sedanja republika popolnoma izrabila. Saj pa tudi drugače biti ne more, kjer vladajo brezbožni framasoni. — Poslanska zbornica je sprejelo predlog novega ministerstva, da se pomilostijo politični zločinci.

Nemško. Po vseh vojašnicah so iskali socijalističnih spisov. To je vlada storila samo za to, da bi mogla lažje dokazati, kako potrebno je, da se poostrijo postave zoper socijaliste. — Na Württenberskem je katoliška stranka začela krepko delovati.

Rusko. Minolo soboto zvečer je umrl po dolgem bolehanju ruski minister za vnanje stvari pl. Giers v 75 letu svoje dobe. Že v letih 1876, 1877 in 1878. je zastopal Giers tedanjega ministra za vnanje stvari Gorčakova, ali leta 1882. je sam prevzel vodstvo vnanje politike ruske in se je pokazal vsikdar miroljubnega in za ugled ruske države zavzetega ministra.

Bolgarsko. Javno mnenje je te dni zopet postalo neprijazno našemu cesarstvu, ker se je colnina zvišala. — Staniolov je začel zoper kneza hudo rogovoliti. Pisal je te dni v neki časnik, da bi najsposobnejši bolgarski knez bil brat pokojnega Alexandra Batenberžana. Nekaj ruskih listov pa je pisalo, da se naj sedanjí knez brž odstrani.

Srbsko. Kralj Aleksander se je pretekli teden odpeljal na Francosko v Biaric, kjer sedaj biva njegova mati, Natalija. Pravijo, da hoče dobiti dovoljenje od matere, da se sme zaročiti s hesensko princeso Sibilo.

Grško. Trikupis je odstopil, ker je kraljevič prišel bil k ljudskemu taboru ono nedeljo. To je pa le pretveza, katero je porabil Trikupis. Pomagati se ni

več mogel. Trgovina je popolnoma propala vsled zmedenih denarnih razmer, davkov ni več mogoče povišati, državnim upnikom pa ne plačati obresti. Govori se o goljufijah; sploh pa je vlada preveč porabila za vojaške namene, zlasti za mornarico. Novi ministerski predsednik je Delyannis.

Azija. Kitajci in Japonci se še vojskujejo. Dne 22. jan. prišlo je med japonsko in kitajsko vojsko pri Hajčengu do velike bitke, v kateri so bili Kitajci zopet popolnoma poraženi. Japonci oblegajo sedaj najvažnejše kitajsko morsko pristanišče Vajhajvaj. Ako dobijo Japonci to mesto v svojo oblast, potem bodo Kitajci brez mornarice.

Za poduk in kratek čas.

Vurberg.

(Krajepisno-zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.)

(Dalje.)

Takratni papež Inocencij IV. je bil pa velik nasprotnik cesarske rodovine Hohenstaufenske in ni trpel, da bi bila ona okrepila. Zato je hotel Štajarce na to nakloniti, da bi bili sestro pokojnega vojvode, Marjeto, ali njegovo unukinjo Gero pripoznali za vladarico Štajarske. Ker pa ga Štajarci niso takoj ubogali, pretil jim je s kaznimi. A vse ni nič koristilo. Naposled jih kaznuje z največjo cerkveno kaznijo, z interdiktom, ki prepoveduje vsaktero očitno službo božjo. Vkljub temu so ostali Štajarci zvesti cesarju, ki je za Ebersteinom l. 1249. poslal goriško-tirolskega grofa Meinharda za namestnika Štajarske. Cesarja Friderika pa zadene l. 1250. nagla smrt. Za svojega dediča v Avstriji in na Štajarskem je sicer izvolil svojega unuka Friderika, sina Marjete Babenberške, pa tudi tega je smrt že v sledečem letu pograbila. Oblast Meinhardova je bila že po cesarjevi smrti prenehala, zato je ta zapustil deželo, ki je ostala brez vladarja. A kmalu so se našli kandidati, ki so po njenem posestvu hrepeneli. Eden teh je bil češki Otokar II., ki se je bil ravno zaradi tega poročil s staro Marjeto Babenberško, da bi si kot njen zakonski sprog pridobil večje pravice do avstrijske in štajarske dežele. Avstrijski stanovi so bili l. 1251. sami radi Otokarja češkega za svojega vojvodo izvolili, in l. 1252. je tudi rimsko-nemški cesar (Rihard Angleški) avstrijsko in štajarsko deželo izročil Otokarju v fevd. A tudi ogerski kralj Bela IV. je hrepenel po zapuščenih deželah, katere bi bil rad za svojega sina Štefana pridobil. Naravno je tedaj, da je nastala vojska med obema pretendentoma. Štajarska, ki je bila že okoli l. 1251. prišla Ogrom v oblast, je mnogo trpela.

Friderih II. in njegov brat Hartnid Ptujski sta bila, kakor drugi štajarski plemenitniki, zelo nezadovoljna z ogersko vlado, zlasti jih je pa razžalil kraljev namestnik na Štajarskem, grof Štefan Šubic iz Zagreba, prednik Zrinjskih, ban Hrvatske, ki je Štajarce zaničljivo imenoval kupljene služabnike ogerske. Zato so se dne 7. maja 1253 v Ljubnem na gornjem Štajarskem posvetovali z deželnimi stanovi in so češkega Otokarja II. izvolili za deželnega vojvodo. Vsled tega je ogerski deželni glavar moral Štajarsko zapustiti. Pa še v tistem letu je kralj Bela poslal omenjenega Štefana z veliko armado zopet na Štajarsko. Ta je začel Ptuj z vso silo oblegati. Pa preden še je mesto prišlo Ogrom v oblast, je Friderik Ptujski s pomočjo Seifrieda Marenberškega sovražnika nepričakovano napadel in pregnal. Na priogovarjanje papeževo sklenil se je v Budi dne 3. aprila l. 1254. mir, po katerem je Štajarska pripadla mladoletnemu sinu ogerskega kralja, Štefanu, Avstrija pa če-

škemu Otokarju II. Radi mladoletnosti novega vladarja štajarskega, Štefana, upravljal je štajarsko deželo imenovani Štefan Šubic iz Zagreba. Ali ž njim je ljudstvo bilo kmalu zopet nezadovoljno, zlasti pa plemenitaši, ker Madjari niso hoteli njih pravic potrditi, in ker se je vsako se tako neznatno upiranje takoj s silo ukrotilo.

Najbolj pa je Štajarce razkačilo brezozirno postopanje proti Seifriedu Marenberškemu. Po nedolžnem zarote obdolžen je bil v Gradec pred deželno sodnijo poklican. Ker pa ni ob določenem času prišel, odpravil se je grof Štefan, ki se v neki admontski listini imenuje »dux Zagrabiæ, capitaneus Styriæ gloriosus«, — mahoma z vojaško trumo v Marenberg ter je začel Seifrieda v njegovem gradu oblegati. Pa Hartnid Ptujski je zbral nezadovoljne deželane ter je s plemenitniki Dravske doline udaril nad oblegovalce. Grof Štefan je komaj v Marilor utekel, a tudi od tod ga je Hartnid Ptujski podil proti Borlu, kjer bi ga bil najbrž živega zasačil, ako bi ne bil srečno Drave preplaval in na Oggersko utekel. Tam se je pri kralju in vojvodi pritožil zlasti zoper Hartnida Ptujskega.

Kralj Bela, razkačen čez toliko nezvestobo, ukaže sinu Štefanu, naj se s precejšno armado takoj poda pred Ptuj ter naj ne miruje, dokler mesta in gradu v svojo oblast ne dobi. Hartnid Ptujski je sicer l. 1258. oboje z velikim pogumom branil in odbijal sovražne napade, a dolgo se ne bi bil mogel držati. O pravem času je prišel Ulrik, bivši sekovski škof kot solnograški nadškof iz Rima, kjer je bil prejel palij, pred Ptuj. S seboj je prinesel pismo papeža, ki je bil Ogrom naklonjen, in vsled tega je mesto Ptuj z gradom bilo Ogrom izročeno. Hartnid Ptujski, ki je moral plačati 1500, ali kabor trdijo drugi, celo 3000 mark v srebru, se in je zapustivši Ptuj, preselil v Vurberg.

Prestolonaslednik Štefan je na to dobil Štajarsko v oskrbovanje, Ptuj pa za-se in svojo zalo soprogo Elizabeto, ki je kmalu potem prišla tje ter je v gradu stanovala. Pa že v naslednjem letu 1259. je s soprogom Štefanom odpotovala nazaj na Oggersko in namestnik čez Štajarsko je postal že večkrat navedeni grof Štefan Šubic. Ker pa je tudi zdaj zelo brezozirno vladal, razkačilo je to Štajarce tako, da so za orožje zgrabili in decembra 1259 v 11 dneh Ogrje iz dežele izgnali, — le Ptuj še je ostal v njihovi oblasti.

Štajarski plemenitaši, ki so le predobro vedeli, da Ogrje ne bodo mirovali, obrnili so se že o novem letu 1260. zopet do Otokarja. Ko so torej hoteli Ogrje spomladi t. l. pod vodstvom Stefana vdreti na Štajarsko, našli so mejo močno zavarovano; kajti Otokar je bil še o pravem času Otona Hardečkega tje poslal. Vsled tega so se obrnili na drugo stran, ali pred Kroissenbrunnom na Moravskem polju našli so zaslužen plačilo; — bili so popolnoma potolčeni in Štajarska je prišla v last Otokarju.

Kmalu potem je Vurberg zadela žalostna osoda. Friderik Ptujski, ki je z bratom Hartnidom Vurberg posedal, je namreč Otokarju ovadil, da so se nekateri štajarski plemenitniki, zlasti grofa Pfannberška, Bernhard in Ulrik, ter Hartnid Wildonski bili zoper njega zarotili zaradi njegove ostre vlade. Tudi znani pesnik Ulrik Lichtensteinski in Wulfing Stubenberški sta bila tožena. Otokar, zelo razkačen je vse, kakor zatožence, tako ovaduha poklical v Breslavo, in Friderik Ptujski je moral svojo tožbo očitno ponoviti. To je tudi storil. Zatoženci so ga sicer imenovali hudobnega lažnivca in obrekovalca ter ga klicali na dvoboj, ali Otokar slednjega ni dovolil, ampak je dal vse zapreti; — ne le zatožene, temveč tudi tožnika je vtaknil v neki močno utrjen grad, kjer so 26 tednov zdihovali. Med tem je dal Otokar porušiti vse njihove gradove.

Tudi Vurberg je bil koncem l. 1267. razdjan in rovi okoli gradu z razvalinami zasuti; — »dacz Wurmberich fult er den Graben mit der Purckhmawer«, poroča Otokar Hornečki.¹⁾

Dne 1. aprila l. 1268., na cvetno nedeljo je Otokar jetnike izpustil, obdarivši je z raznimi dragocenostmi, da bi škodo in sramoto toliko lažje pozabili.

(Dalje prih.)

Smešnica. Neki gospod je imel hlapca, na kate-rega se je popolnoma zanašal. Nekoč povabi mnogo gospode na obed. Hlapec je moral iti v klet po vino, a gospodar v šali vzame kredo, rekoč: »Gašpar, hodi sem, hočem se prepričati, ali kaj piješ v kleti!« in mu stori križ ne s kredo, ampak s prstom čez usta. Hlapec pa se ga v kleti precej navleče, ter potem vzame kredo in si križ čez usta naredi. Ko pa vstopi v sobo pred goste in gospodarja, vedeli so vsi takoj, kako zvest da je Gašpar.

Razne stvari.

(Mariborska podružnica) sv. Cirila in Metoda je priredila sinoči letni redni zbor v čitalnici. Prišlo je okoli 30 domoljubnih gospodov iz različnih stanov. Po vsporedu bil je razgovor o ustanovitvi ženske podružnice za Maribor in okolico ter je podružničin oktet pod mojsterskim vodstvom zapel nekaj prekrasnih pesmij. Vsak udeleženec si gotovo želi še več takih izredno prijetnih večerov.

(»Zora«.) Slovensko katoliško akademsko dijaštvo prične začetkom februarja t. l. izdajati »Zoro«, glasilo slov. katoliškega dijaštva. Izhajala bode »Zora« štirikrat na leto, naročnina znaša za celo leto 80 kr., za dijake 50 kr. Naročnina se pošilja upravnistvu »Zore«, Dunaj II. Obere Donaustrasse, št. 53. II., III/22.

(Bralno društvo v Vržeji) bode imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 3. svečana ob 4. uri popoldne. Po občnem zboru se bode v šoli predstavljala igra s petjem v dveh dejanjih: »Županova Micika«. K obilni udeležbi vabi uljudno

Odbor.

(Za novi domovinski zakon) po načrtu vladinemu prosijo naslednje občine: Kočice, Nadole, Smolnik, Sv. Trojica in Nova cerkev v Halozah, Sedlašek, Podlehnik, Gruškovje, Dolena, Loka pri Zidanem mostu, Ivanjševci, Ivanjska, Stavešnjici, Koprivnica, Gorenji Porčič, Staracesta, Grabonoška, Stanetinci, Terbegovci, Galušač, Sv. Jurij na Šavnici, Branoslavci, Logarovci. Hvala, naprej!

Dr. Gregorec.

(Pozor!) Pretekli teden se je v Brežicah zopet prikazal neki suh mož. Nosi modre hlače in rudečo čepico ter posebno rad duhovnike »obiskuje«. Pozna ime in rojstni kraj vsakega in laže, da je doma iz ravno tistega kraja. Navadno tudi prosi za spovedne listke. Pozor pred njim, ker je slepar!

(Slov. uradovanje.) Krajni šolski svet v Čadramu je sklenil slovensko uradovati, za kar že ima tudi slovenski pečat z napisom: »Krajni šolski svet v Čadramu z. p. Oplotnica pri Konjicah.«

(Čudna smrt.) V Schwarzenthalu na Češkem je padla te dni z neke strehe ledena sveča mimoidočemu meščanu na glavo ter se mu zapičila v lobanjo s tako silo, da je bil nesrečnejš takoj mrtev.

(Živinski kupci), ki prodajajo živino na Nemško ali v Švico, naj si v prihodnje preskrbé za vsako glavo posebej živinski list. Potrebno je to zlasti za živino, katera se ima prodajati po sejnih.

¹⁾ Dr. Albin v. Muchar, Gesch. Steierm., V., 332 in 324.

(Sest dobro ohranjenih oltarjev) iz stolne cerkve v Mariboru je na razpolaganje, kateri se zamorejo po najnižji ceni, oziroma tudi brezplačno dobiti. Drugo se izve pri kn. šk. stolnem in mestnem župništvu v Mariboru.

(Pravila »Leonove družbe«) je c. kr. vlada potrdila. Upati je sedaj, da »Leonova družba« prične kmalu svoje delovanje.

(Sv. misijon) vodi jezuit čast. P. Doljak pri Sv. Ilju v Slov. goricah od 27. jan. do 6. febr. t. l.

(Imenovanje.) Dose lanji deželni živinozdravnik v Kozjem, gosp. Ivan Smerekar, je imenovan mestnim živinozdravnikom v Celju.

(Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni) priredi dne 3. svečana ob 3. uri popoldne v gostilni pri Škrlecju svoj letošnji občni zbor z dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika; 2. Poročilo tajnikovo, blagajnikovo in knjižničarja; 3. Poročilo računskih preglednikov; 4. Volitev novega odbora; 5. Razni nasveti; 6. Predavanje gosp. učitelja Belé-ta o kmetijskih stvareh; 8. Prosta zabava s petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Občina Okoško) v Čadramski župniji odposlala je peticijo na državni zbor za slovensko nižjo gimnazijo v Celju.

(Zima v severni Afriki) je letos nevadno huda in je toliko snega, da je železniški vlak blizu mesta Selif obtičal. V Selifu so morali potovalci tri dni čakati. Več ljudij in živalij je tudi zmrznilo.

(Grozen čin blaznega.) Vseučiliški profesor Mladjenović v Belemgradu je hipoma zblaznil. Zadal je ženo in se vsedel potem na goreče ognjišče, kjer je zgorel na grozen način.

(Strašna smrt.) Dne 12. januarja je zgorel na Ogerskem 18 let stari Janez Popek iz Begunj pri Cirknici. Bil je za kuharja pri družbi delavcev, ki hodijo po zimi z Notranskega lesa sekat v temne Karpatske gozde. Ko je sam v kolibi kuhal, vrže ga božjast na ogenj in tako je bil živ sežgan. Prestrašeni tovariši v kolibo se vrnivši, najdejo samo glavo, konec nog v črevljih in nekaj ožganih kostij.

(Nesreča na lovu.) Dne 14. t. m. je v Dramljah posestnik Miha Svetelšek na lovu po neprevidnosti ustrelil svojega svaka Martina Vidmarja.

(Pasji zapor.) Pred nekaterimi dnevi so na Slatini ubili steklega psa, ki je bil več psov v oni okolici obgrizel. Zaradi tega je okr. glavarstvo ptujsko zaukazalo pasji zapor za tri mesece za občine Slatina, Spod. Sečovo, Sv. Trojica, Rajekovec in Brestovec.

(V Žalcu) se je hvala Bogu osnovalo »katoliško delavsko društvo«. Dne 10. svečana bode pričelo društvo z otvorilno slovesnostjo svoje delovanje.

(Ces. kr. okrožna sodnija v Celju) je tako zvanega »orehovega preroka«, Fr. Bračka, še ostreje kaznovala. Glej dopis »Od Radinec«!

(Peticijska državni zbor) v zadevi celjske slovenske gimnazije so sklenile do sedaj sledeče občine: Celjska okolica, Dobrna, Škofjavas, Št. Jur na juž. žel., Griže, Gotovlje, Kalobje, Št. Martin v Rožni dolini, Novacerkev, Št. Pavel, Velika Pirešica, Višnjavas, Petrovce, Vransko, Št. Jur na Taboru, Tolstivrh, Lubnica, Tepina, trg Šmarje, okolica šmarska, Ponkva, Roginskagora, Slivnica, Zibika, Sv. Štefan, Tinsko, Ljubno, Luče, Novaštifta, Rečica, Ročna, Marijagradec, Loka, Št. Rupert, Drenskorebro, Lastnič, Sv. Peter p. Sv. gorami, Sedlarsko, Sopote, Sevnica, Globoko, Kapele, Pišece, Zakot, Sromlje, Sv. Andraž, Velenje, Nimno, Roginskovec, Plat, Brestovec, Sečovo, Sv. Trojica, Sv. Katarina, Solčava in Okoško. Enake peticije sklenili so okrajni zastopi: Vransko, Šmarje, Slov. Gradec in Sev-

nica. — Po ostalih občinskih in okrajnih zastopih celjskega in brežiškega okrajnega glavarstva se pričakujejo enake peticije v kratkem. Opomnimo, da se peticije ne smejo naravnost poslati na Dunaj, ampak na državnega poslanca gosp. Mih. Vošnjaka, da jih potem on izroči drž. zboru.

(Za slov. nemško gimnazijo v Celju) sta sklenila poslati peticiji na državni zbor tudi okrajni zastop gorenjegrajski in občinski odbor mozirski.

(Ustavljen promet na južni železnici.) Zaradi silne burje poslednjih dni in hudih zametov je vodstvo južne železnice moralo za nekaj časa ustaviti na progi Št. Peter-Reka ves promet, na progi Ljubljana-Trst pa tovarni promet.

(Visoka starost.) V občini Klein v lipniškem okraju na Štajarskem je umrla te dni bivša posestnica Jožefa Blum, ki je dosegla redko starost 101 leta. Do lanskega leta je bila čvrsta in je opravljala sama vsa hišna dela.

(Osodepolna zamenjava.) Te dni je dobil neki gospod v Gradcu vsled pomote v adresi telegram z Dunaja, ki je bil namenjen nekemu drugemu jednacega imena. V telegramu se je vprašalo, je li to res, kar pišejo časniki o njegovi sestri. Priletna mati njegova je čitala, ker sina ni bilo doma. Misleč, da se stvar tiče njene na Dunaju živeče hčere, se je reva tako prestrašila, da jo je zadela kap in se je mrtva zgrudila.

(Slovstvo.) Zakaj? — Zato! — Zbirka pravljic, pripovedek in legend za šolo in dom. Nabral in izdal Anton Brezovnik, učitelj. Založil Janez Giontini. Cena kart. iztisu 30 kr., po pošti 33 kr. — Lična knjiga se po svoji zanimivi vsebini priporoča za šolo in dom.

(Učiteljske spremembe.) Nadučitelj je postal pri Sv. Lenartu blizu Vel. Nedelje g. Jan. Kosi; učitelj v Muti pa g. Anton Weixler, dozda v Trbovlje-Vodah. Stalno so nameščeni gg. podučitelji: Jož. Kitek pri Sv. Vidu niže Ptuja, Ant. Freuensfeld v Ormožu, Sim. Bezjak pri Sv. Tomažu, Jan. Urlep v Št. Ilju v Slov. gor. in Henrik Druzovič v Poličanah; nadalje gđc. podučiteljice: Ter. Kovačič v Zabukovju, Ant. Stupca pri Sv. Marku in Am. Pirch pri Sv. Vidu niže Ptuja. Učiteljica ženskih ročnih del pri Sv. Andražu v Slov. gor. je postala gospa Otilija Strelec.

(Neverjetna lahkovernost.) Neki 24letni potepuh Janez Payerl prišel je pred nekaterimi tedni v Siebenbrunn pri Kapfenbergu. Pri Mariji Lenger in Valpurgi Holzer dobi prenočišče. Večer pa Payerl pravi ženskama, da cesarjevič Rudolf še živi. Hitro mu verujeta. Ko Marija Lenger pripomni, da je Payerl cesarjeviču Rudolfu zelo podoben, tedaj se Payerl kar za cesarjeviča izda. Zdaj so mu seveda stregli, kolikor so premogli. Pa za par dni so goljufa spoznali, kateremu je okrožno sodišče v Ljubnem prisodilo štiri mesece zavora.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo sv. Mihaela na Pilštanju je dobil ondotni provizor, č. gosp. Marko Tomažič. — Pri čč. trapistih v Reichenburgu je umrl č. P. Irenej Durieux, ki bi letos zlato sv. mašo pel. Naj v miru počiva!

Svilnato blago za plesišče 35 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in pisana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rizasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicu se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Loterijske številke.

Gradec 26. januarja 1895: 58, 18, 49, 68, 59
Dunaj 29, 86, 71, 78, 42

Dober harmonij,

srednje cene, želi kupiti P. Konrad Stazinski, kaplan pri Sv. Trojici, pošta St. Vid pri Ptuj.

Franc Leskošek,

posestnik in kamposek mlinskih kamnov v Sibeneku, pošta St. Jurij na juž. žel. ima sedem kamnolomov za mlinske kamne vsake vrste. Kdor potrebuje in želi prav dobrih mlinskih kamnov po ceni, naj se pri njem ustmeno ali pismeno oglasi. Vsak bo dobro postrežen. 2-2

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. En, steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrot. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri Benediktu Hertl, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice 52-52

Oznaniilo.

Da bi se viničarji v sajenji ameriškanskih trt izurili, sklenil je štaj. dež. odbor s porazumljenjem in pomočjo slavne štajarske hranilnice v Gradci od 1. marcija 1895 do konca novembra 1895 otvoriti stalni viničarski tečaj na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru in v deželnih trsnicah na Borlu ptujskega okraja.

V vsakem tečaju se sprejme dvanajst viničarjev, kateri dobijo tamkaj stanovanje in hrano in vsak mesec 4 gld.

V teh tečajih se podučujejo viničarji v prvi vrsti praktično, teoretično pa le toliko, koliko je to potrebno delavcem načelnikom pri sajenji ameriškanskih trt.

Po dovršenem tečaju podvržejo se obiskovalci skušnji ter dobijo spričevala.

Pogoji za sprejem so sledeči:

I. Dokaz, da so 16. leto dovršili;

II. npravno življenje;

III. morajo se prošnjiki zavezati od 1. marcija do konca novembra 1895 nepretrgoma v tečaju ostati in vsem naredbam strokovnjakov se podvreči.

Prošnje brez koleka naj se pošiljajo potom občinskega predstojništva ali pa neposredno do 10. februarija 1895 štajarskemu deželnemu odboru v Gradcu.

Gradec, meseca januarija 1895.

Od štaj. deželnega odbora.

2-2

Lekarna „Zum goldenen

Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15

Wien.

Kričistilne kroglice,

nekaj

univerzalne kroglice,

zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko takih bolezni, pri katerih kažejo svojo moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled slabega prebavanja in zaprtega telesa.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštine in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer in sicer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Bernhardov liker, iz planinskih rož, W. O. Bernharda v Bregencu zoper različne želodečne bolezni. 1 stekl. fl. 2'60, 1/2 stekl. fl. 1'40, 1/4 stekl. 70 kr.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, 1 stekl. 50 kr., poštine prosto. 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevitične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — Razpošiljana po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

8-12

Življenska esenca (Pražke kapljice)

steklenica 22 kr.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, 1 škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Steudela posodica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Univerzaina čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 fl.

Na V., dne 1. januarja 1895.

Spoštovani gospod!

Obupaval sem že, kako, bodem preživil sebe in četvero svojih otročičev, ker ni bilo od nikoder zaslužka. Tu mi je previdnost božja poslala Vas, da ste mi naklonili dela, pri katerem sem zaslužil toliko, da sem v minolem letu sebe in svoje ne le pošteno preživil, temveč, da sem si celó nekaj desetakov prihranil za boljše čase. Dolžnost me veže, da se Vam za to o novem letu prav pristrčno zahvalim ter Vam voščim obilo sreče z nebes.

Z najodličnejšim spoštovanjem udani

P. K.

Kdor hoče prevzeti delo, o katerem govori pisec gorenjega pisma, znati mora **dobro pisati slovensko**. — Vprašanja in ponudbe pošiljajo naj se pod naslovom: I. F. T. poste restante v Ljubljani.

Stavljenje nove šole.

Krajni šolski svet v **Rušah** razpisuje ob stavljenju nove šole sledeča dela:

1. Zidarska dela brez oskrbljenja gradiva (Proračun 3922 gld. 97 kr.)
2. Tesarska dela brez lesa (Proračun 888 gld. 3 kr.)
3. Kamnoseška dela z gradivom (Proračun 804 gld. 75 kr.)
4. Mizarska dela brez lesa (Proračun 1000 gld. 2 kr.)
5. Ključarska dela (Proračun 994 gld. 10 kr.)
6. Steklarska dela (Proračun 280 gld. 72 kr.)
7. Kleparska dela (Proračun 233 gld. 79 kr.)
8. Slikarska dela (Proračun 403 gld. 71 kr.)

Podjetniki naj svoje ponudbe do 12. februarja t. l. zapечатene in poštne proste dopošljejo podpisnemu krajnemu šolskemu svetu.

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji se lahko vsaki dan ogledajo pri krajnem šol. svetu v Rušah.

Krajni šolski svet v Rušah ob kor. žel., dne 12. januarja 1895.

Načelnik:

3-4

Dragotin Lingelj.

ZAHVALA.

Za mnoge dolžne srčnega sočutja v bolezni in ob smrti mojega nepozabnega mi sina, častitega gospoda

Martina Pirtovšek-a

se tem potom pristrčno zahvaljujem vsem, posebno pa veleč. gosp. dekanu Matiji Stoklas, ki so mu kot njegov pridigar pri novi sv. maši, spregovorili tudi pri njegovem pogrebu ganljive in tolažljive besede ter opravili za njega slovesno sv. mašo zadušnico. Nadalje se zahvaljujem domačim čč. gg. župniku in kaplanu, ker sta ga v njegovi bolezni vsaki dan obiskala in mu vsako nedeljo in zapovedan praznik podelila zakrament sv. Rešnjega Telesa.

Zahvaljujem se vsem čč. gg. duhovnikom, ki so se udeležili njegovega pogreba in zlasti čč. gg. tovarišem pokojnega, ki so storili vsi prav daljno pot.

Konečno se še zahvaljujem za darovane vence velepoštovani rodbini Bizjak in rodbini Strou in sploh vsem sosedom, ki so mu izkazali pri pogrebu zadnjo čast.

M. Pirtovšek,

oče rajnega.

Mlad mož

27 let star, z dobrimi spričevali, izurjen posebno v sadjereji, zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službe pri kakem gospodarju ali pri kaki graščini, kjer se posebno s sadjerejo pečajo. Ponudbe naj se pošiljajo do zadnjega februarja t. l. pod naslovom: **Johann Mirtl in der Cellulose-Fabrik, Grätwein.** 2-4

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednem postranskem zaslužku od nekega **avstrijskega finančnega zavoda prve vrste** nastavlja. Ponudbe pod „III. 895“ **Gradec** poste restante. 3-25

Trgovina

v jako dobrem stanu, celo blizo kopališča na Slatini in nadžupnijske cerkve Sv. Križa se takoj pod ugodnimi pogoji iz proste roke proda. Več pov. gosp. **Matija Drogenik** na Slatini (Rohitsch-Sauerbrunn). 1-3

Posestvo in hiša na prodaj.

Posestvo je osem oralov veliko, obstoječe iz njiv, travnikov, sadunosnika in hoste. Hiša ima tri sobe, klet, kuhinjo, jedilno shrambo, prodajalnico (štacuno) in lepo novo gospodarsko poslopje. Hiša je pri okrajni cesti, 10 minut oddaljena od farne cerkve, zelo pripravljena za gostilno, trgovino in za obrtnijo. Več pov. g. **Kosér, c. kr. poštar** in gostilničar, p. **Juršinci** pri Ptuj. 2-2

Veleposestvo

je v **Spodnji Polskavi** na prodajo. Več se izve v ondotnem farovžu.

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča
po-skravnikih ženskam, otrokom in bolnikom:

Najokusnejša, edino zdrava in ob enem
najcenejša primes k bobovi kavi je:

KATHREINER-

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najdišetejši prirodni plod
v celih zrnih,
ki se ne daje ponarejati.

Se dobi povsod: $\frac{1}{2}$ Kile za 25 kr.

Zdravje in moč
"Kathreiner"
Kof.

ČASTNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

Pozor: zahtevajte in jemljite
le izvirne zavoje z imenom
"Kathreiner".

Hiszka znamka.